

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1446/24
14.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Драгане Марчетић и Јасмине Вуковљак Јовановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Тијана Вујовић, адвокат из Београда, Булевар Михаила Пупина 43, против тужене Републике Србије - Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво, са седиштем у Београду, Тимочка 15, ради утврђења, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 1259/20 од 11.10.2023. године, у седници одржаној 14.05.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 1259/20 од 11.10.2023. године у ставу првом, трећем и четвртом изреке.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 1259/20 од 11.10.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован приговор ненадлежности Вишег суда у Београду.

Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован примарни тужбени захтев тужиоца да се утврди да је на основу Одлуке Савезног министра за одбрану 05-268 од 19.06.2000. године, Одлуке начелника Генералштаба Војске Југославије 2994-5/2000 од 17.01.2001. године, Уговора о закупу 4149-3 од 25.04.2001. године и по основу одржаја, тужилац постао власник са 1/1 права својине на непокретности - стану који се налази у ..., ..., спрат поткровље, површине 55 м², корисне површине 61 м², по структури двособан, стан бр. 41 на кп ... КО ..., уписан у ЛН ... КО ... и да се тужена обавезе да призна и трпи да се тужилац упише у земљишне књиге као власник описане непокретности.

Ставом трећим изреке, усвојен је евентуални тужбени захтев тужиоца, па је утврђено да тужилац има право закупа на неодређено време на непокретности – стану који се налази у ..., ..., спрат поткровље, површине 55 м², корисне површине 61 м², по структури двособан, стан бр. 41 на кп ... КО ..., уписан у ЛН ... КО ...

Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 341.550,00 динара.

Против става првог, трећег и четвртог изреке наведене пресуде жалбу је благовремено изјавила тужена због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Тужилац је одговорио на жалбу тужене.

Испитујући правилност пресуде у побијаном делу, у смислу члана 386 Закона о парничном поступку (“Сл. гласник РС”, бр. 72/11 са изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да је жалба тужене неоснована.

У поступку пред првостепеним судом није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1-3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности, а неосновано се жалбом тужене указује на битну повреду поступка из тачке 12 ове законске одредбе. Изрека пресуде је јасна и разумљива, није противречна изнетим разлозима о битним чињеницама, који су јасни и потпуни, међусобно сагласни и непротивречни садржини изведених доказа, те се њена законитост и правилност могу испитати.

У поступку пред првостепеним судом утврђено је да је тужилац био у радном односу код тужене на неодређено време и то почев од 1974. године до испуњења услова за старосну пензију 22.10.2014. године, да је тужиоцу првобитно на коришћење додељен службени стан у улици ..., и то Одлуком Савезног министарства за одбрану - Кабинета министра 05-268 од 19.06.2000. године, до добијања стана на трајно коришћење, с тим што је констатовано да на описаном стану тужилац не може стећи станарско право. Накнадно је Одлуком начелника Генералштаба Војске Југославије 2994-5/2000 од 17.01.2001. године, овде тужиоцу, као цивилном лицу на служби у Војној пошти, додељен у закуп на одређено време двособан стан у ..., ..., а у образложењу одлуке констатовано је да ће наведена одлука служити као основ за закључивање уговора о закупу описаног стана на одређено време, са надлежном Војнограђевинском дирекцијом „Београд“. По реализацији одлуке, констатовано је да ће се обавестити Управа за стамбене послове, ради скидања молбе овде тужиоца са евиденције за доделу стана на одређено време јер је именовани на овај начин решио своје стамбено питање. На основу наведене Одлуке од 17.01.2001. године закључен је Уговор о закупу стана на одређено време 4149-3, с тим што време трајања закупа у уговору није одређено. Тужилац је на основу наведене Одлуке од 17.01.2001. године и Уговора од 25.04.2002. године, у несметаној државини стана и то почев од 2001. године до данас. Тужилац се више пута обраћао Министарству одбране, ради закључења новог уговора о закупу стана на неодређено време са Војнограђевинским центром „Београд“, који уговор би уједно био основ и за закључење уговора о откупу стана, а на који начин би тужилац коначно решио своје стамбено питање. Правноснажним решењем тужене од 12.07.2016. године, одбијен је захтев тужиоца за преименовање стана у закуп на

неодређено време.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, те одредбе члана 20 Закона о основама својинскоправних односа, првостепени суд је закључио да тужилац није могао да стекне право својине на означеном стану, ни по самом закону, ни на основу правног посла, ни наслеђивањем, као ни одлуком државног органа, због чега је одлучено је као у ставу другом изреке првостепене пресуде.

Одлучујући о евентуалном тужбеном захтеву, првостепени суд је, полазећи да је тада важећим чланом 7 став 3 Закона о становању (“Сл. гласник РС”, бр. 50/92 са изменама и допунама), било прописано да ће се, ако у уговору о закупу није утврђено време трајања закупа, сматрати да је уговор закључен на неодређено време, те ценећи све утврђене околности конкретног случаја и правну природу приложеног Уговора о закупу од 25.04.2001. године, закључио да, без обзира на околност да је уговор насловљен као “уговор о закупу стана на одређено време”, да се ради о уговору закљученом на неодређено време.

Према оцени првостепеног суда, Одлуком 2994-5/2000 од 17.01.2001. године, тужиоцу је као цивилном лицу на служби у ВЈ, спорни стан додељен у закуп на одређено време на основу одредбе члана 11 тада важећег Правилника о решавању стамбених питања у Савезном министарству за одбрану и Војсци Југославије (“Сл. војни лист”, бр. 23/2000), којом је прописано да лицима из члана 1 овог Правилника, а која се налазе на посебним дужностима у Министарству или Војсци, начелник Генералштаба може решити стамбено питање ванредно. Имајући у виду наведено, првостепени суд је закључио да је тужиоцу стан додељен на коришћење ванредно, по посебном основу који је био прописан тада важећим Правилником о решавању стамбених питања у Савезном министарству за одбрану и Војсци Југославије, при чему је у истој одлуци одређено да се тужилац скине са евиденције за доделу стана на одређено време јер је именовани решио своје стамбено питање. Наведена одлука је постала коначна и правноснажна, а на основу ње је са овде тужиоцем закључен уговор о додели стана у закуп, без уговореног времена трајања закупа, тужиоцу је спорни стан предат на коришћење, те тужилац стан несметано користи у својству закупца, заједно са члановима породице, почев од 2001. године, те према становишту првостепеног суда све наведено указује да је одлуком о додели стана на коришћење по ванредном основу, сагласно тада важећем пропису, који је предвиђао могућност ванредног решавања стамбеног питања, тужилац стекао право закупа предметног стана на неодређено време.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право доносећи побијану одлуку, за коју је дао довољно разлога, које прихвата и Апелациони суд. Правилност тако донете одлуке није доведена у сумњу жалбеним наводима туженог.

Захтев за утврђивање права својине на одређеној ствари представља имовинскоправни захтев о коме у складу са Законом о уређењу судова и одредбом члана 1 ЗПП расправља и одлучује суд опште надлежности у парничном поступку. Из чињеница на којима је тужбени захтев заснован, произлази да се тужбом тражи утврђење права својине на спорном стану, са евентуалним захтевом за утврђење

постојања права закупа на неодређено време, због чега је реч о имовинскоправном захтеву о коме у складу са одредбом члана 1 ЗПП одлучује суд опште надлежности. Стога, неосновано тужени у жалби указује да је побијаном пресудом првостепени суд одлучио о захтеву који не спада у судску надлежност, те да је на тај начин учинио битну повреду из члана 374 став став 2 тачка 2 ЗПП.

С обзиром да је првостепени суд правилно оценио писане доказе у списима, као и исказ тужиоца и на основу резултата целокупног доказног поступка у смислу члана 8 ЗПП, а тужена у жалби паушално оспорава оцену изведених доказа и утврђено чињенично стање, овакви жалбени наводи не могу водити другачијем решењу ове правне ствари јер је првостепени суд на основу предложених и изведених доказа утврдио чињенице које су од значаја за одлучивање у овој правној ствари.

Неосновано се жалбом тужене побија пресуда у ставу трећем изреке указујући да Правилник о решавању стамбених питања у Савезном министарству за одбрану и Војсци Југославије (“Сл. војни лист“, бр. 23/2000) није сагласан са Уставом СРЈ и Законом о имовини СРЈ (“Сл. лист СРЈ”, бр. 41/93 са изменама и допунама).

Наиме, према тада важећој одредби члана 80 став 2 Закона о Савезном уставном суду (“Сл. лист СРЈ”, бр. 36/92) прописи и други општи акти донети за извршавање савезних закона и других прописа за које се одлуком Суда утврди да постоји несагласност са Уставом Савезне Републике Југославије и савезним законом, неће се примењивати од дана објављивања одлуке Суда. Одредбом члана 81 став 1 истог закона било је предвиђено да свако коме је повређено право коначним или правноснажним појединачним актом, донетим на основу закона или другог прописа и општег акта, за који је одлуком Суда утврђено да постоји несагласност са Уставом Савезне Републике Југославије, потврђеним и објављеним међународним уговором или савезним законом, има право да тражи од надлежног органа измену тог појединачног акта. Према ставу 2 истог члана предлог за измену коначног или правноснажног појединачног акта, донетог на основу закона или другог прописа и општег акта, за који је одлуком Суда утврђено да постоји несагласност са Уставом Савезне Републике Југославије, потврђеним и објављеним међународним уговором или савезним законом, може се поднети у року од шест месеци од дана објављивања одлуке у “Службеном листу СРЈ“.

Одлука Уставног суда производи правно дејство *ex nunc*, али може имати и ретроактивно дејство под одређеним условима. Међутим, ретроактивно дејство касаторне одлуке Уставног суда не наступа аутоматски, нити постоји обавеза органа да по службеној дужности измени коначни или правноснажни појединачни акт донет на основу неуставног закона, већ је орган дужан да поступи по предлогу странке за измену коначног или правноснажног појединачног акта донетог на основу закона или другог општег акта за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом и законом. Појединачни правни акт донет применом касираног општег акта у време његовог важења, сматра се законитим и пуноважним, све док се евентуално у законом прописаном поступку и року не укине, стави ван снаге, односно измени.

Тужилац своје право заснива на појединачном акту - Одлуци 2994-5/2000 од 17.01.2001. године, којим је тужиоцу додељен стан на коришћење, па је терет доказивања чињеница да је то право престало, да је укинута или да није ни настало,

био на туженом, који током поступка није приложио релевантне доказе на такве околности. Наиме, тужиочево стечено право закупа стана није у међувремену оспорено, нити има доказа да је појединачни акт којим је тужиоцу додељен стан на коришћење био предмет контроле у управном или судском поступку, па је као такав он и данас неизмењен, пуноважан и представља ваљани правни основ за стицање права на коришћење стана. Тужилац у предметном стану непрекидно и неометано живи од 2001, године, те по налажењу и овог суда тужени има довољне и трајне везе са предметним станом, који се у смислу члана 8. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода има сматрати његовим домом.

Цењени су и други жалбени наводи туженог, али како не могу довести до другачије одлуке у овој правној ствари, то нису ни посебно образлагани у смислу одредбе члана 396 став 1 ЗПП.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета применом одредби члана 150, 153, 154 и 163 ЗПП и применом АТ и ТТ у време првостепеног пресуђења, а имајући у виду успех парничних странка у поступку.

Из изнетих разлога, применом члана 390 и 401 тачка 2 ЗПП донета је одлука као у изреци пресуде.

Како тужена са жалбом није успела, то јој трошкови другостепеног поступка не припадају, а ни тужилац нема право на накнаду трошкова другостепеног поступка, с обзиром да трошкови састава одговора на жалбу тужиоца нису били нужни и неопходни, због чега је одлучено као у ставу другом изреке, а на основу одредбе члана 165 ЗПП.

**Председник већа-судија
Меланија Сантовац,ср.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић